

Ραδιοφωνική έμπομπή διά τήν 24 ην
'Ιουλίου, 1973, ήμέραν : Κ Υ -
Ρ Ι Α Κ Η Ν καί ώραν 20.05-20.35

223

Τήν έμπομπήν παρουσιάζουν ό ΚΩΣΤΑΣ
ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ καί ό ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥ-
ΚΑΚΗΣ. Τραγουδῶ ή ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ .

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τήν περασμένη Κυριακή, αγαπητέ μου Δημήτρη, άρχισες νά μου
λές για μία μονομαχία πού έγινε στά 1880...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μονομαχία ; Τί είδους μονομαχία ;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τό ξέχασες κι'όλας ; Δέν μιλούσαμε για τό ζυθοπωλεΐον του
Μπερνιουδάκη πού είχε φέρει πρώτο στην 'Αθήνα, μηχανήμα πού
έβγαζε τήν μύρα μέ τρικυμιώδη φλοΐσβον...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναί, μέ μπόμπα όξυγόνου από τό βαρέλι. "Έχεις δίκαιο. Τότε
άκριβώς έγινε μία πρωτότυπη μονομαχία μέ διαφημήσεις.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Φαίνεται, όπως κατάλαβα προχθές, ότι κάποιο άλλο ζυθοπωλεΐο
της εποχής εκείνης, άντέδρασε στις ρειλάμες του Μπερνιουδάκη
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι'αυτός ό αντίπαλος ήτανε ό Κάρολος Φίξ, παπύς του σημερινού
Καρόλου Φίξ, ό όποτος ένοίκιασε τό σπίτι του Λεβίδη στην
όδόν Πατ ησίων καί 'Αγίου Μελετίου
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Εκεΐ πού λέμε σήμερα άνόμη : Στάσις Λεβίδη ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ακριβώς έκεΐ. Βλέπεις ήτανε τόσο σημαδιακό αυτό τό σπίτι
πού έμεινε σαν τοπωνύμιο, εκατό σχεδόν όλόκληρα χρόνια.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Φαντάζομαι ότι θα ήτανε τό μοναδικό σπίτι σ'όλη τήν περιοχή.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τότε ; Τό μοναδικό. Γύρω γύρω χωράφια καί περιβόλια μέ λαχα-
νικά. 'Η 'Αθήνα, δέν έφτανε πιο πέρα από τό Μουσείο, από τήν
σημερινή όδόν Μάρνη, πού τότε λεγότανε όδός Κυκλοβόρου.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μάλιστα, οδός Κυκλοβόρου γιατί εκεί ακριβώς περνούσε ετήν αρχαιότητα ο ποταμός Κυκλοβόρος:...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ο οποιός, όταν έγινε πρωτεύουσα της Ελλάδος ή Αθήνα δεν ήτανε παρα ένας ξεροπόταμος, γεμάτος τσουκνίδες και τό φυτό εκείνο πού λέγεται φλόμος και μυρίζει πολύ άσχημα. Όταν άρχισε νά παίρνη έκταση ή πρωτεύουσα, σιγά σιγά σιεπαζότανε ο ξεροπόταμος και έγινε δρόμος μέ τό ίδιο όνομα : 'Οδός Κυκλοβόρου.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Και μετονομάσθημε σέ οδόν Μάρνη, μόλις πενήντα χρόνια πρίν γύρω στά 1920, ύστερα από τόν πρώτο παγκόσμιο πόλεμο όταν ένίκησαν πιά οι σύμμαχοι τούς γερμανούς στήν μάχη του ποταμού Μάρνη.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Έτσι ή τύχη αú του του δρόμου δεν άλλαξε και πολύ. Ποταμός ήτανε ο Κυκλοβόρος, ποταμός και ο Μάρνης.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πολύ σωστά. Όμως νομίζω πώς ξεχάσαμε τήν μονομαχία του Μπερνιουδάκη μέ τόν Φίξ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναι, τήν μονομαχία των δύο ζυθοπωλείων, όπως τήν είπανε τότε. Όταν ο Κάρολος Φίξ - ο παπούς - είδε τίς ρειλάμες του Μπερνιουδάκη μέ τόν αναθρόσκοντα ζυθοφ μετά τρικυμιώδους φλοίσβου, έφρόντισε νά βάλη κι' αυτός ρειλάμες στίς ίδιες έφημερίδες και μάλιστα δίπλα στίς ρειλάμες του Μπερνιουδάκη για νά διαφημήση τό νέο του ζυθοπωλείο είς τήν οίκίαν Λεβίδη. Όρόστε, για νά πεισθής, διάβασε έδώ τήν σχετική διαφήσι του Φίξ.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Για νά δοθμε... (Διαβάζει) 'Υποκατάστημα Φίξ. 'Οδός Πατησίων, οίκία Λεβίδου. Είς θέσιν κατ'έξοχήν ύγιεινήν, εύάερον, μαγευτικήν, τό άρτιούστατον τοúτο Ζυθοπωλείον μετά πολλής φιλοκαλίας διασκευασθέν, έχει ζυθον πάντοτε καλοφημένον, παλαιόν, άφρώδη, κ ε φ ο φ ό ρ ο ν... Είδες λέξι πού χρησιμοποιεῖ ; Ζυθον κεφοφόρον, πού φέρνει κέφι δηλαδή.

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Για διάβασε και παρακάτω.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τό ζυθοπωλείον Φίξ, έχει ἄρτον γερμανικόν, θρεπτικώτατον οίκογενειακῆς κατασκευῆς, κρύα φαγητά, μπιρζόλες καί λουκάνικα γερμανικά τὰς Κυριακάς, κοτόπουλα φηνόμενα κατὰ παραγγελίαν, αὐγά χωριανὰ, τόννους, σαρδέλλες, τυρία εὐρωπαϊκά καί ἄλλους ζυθοποτικούς μεζέδες. Ἔχον δέ καί μηχανήν, τήν μεγαλυτέραν τοῦ εἴδους τῆς τῶν ἐν Ἀθήναις κατασκευάζει καί πωλεῖ λεμονάδες γιαζός, πρὸς εἴκοσι μόνον λεπτά τήν φιάλην. Ἐραῖα δωμάτια, κήπος, εὐρυχωρία. Πέρασμα θαυμάσιον πεζῶν, ἐφίπων καί ἀμαξοδρομούντων. Τέλος καθ' ὅλα ὄρατον ζυθοπωλείον.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πρόσεξες τήν προτελευταία φράσι Φιάγκο ; Πέρασμα θαυμάσιον πεζῶν, ἐφίπων καί ἀμαξοδρομούντων. Οἱ πλούσιοι ἀθηναῖοι διαθέτανε ἀμάξια γιά νά πάνε ἕως τοῦ Λεβίδη, οἱ κομφές ὅμως ἀθηναῖτες πήγαιναν ἐφιππες, ἀμαζόνες πραγματικές μέ τίς μακρῆς μαῦρες φοῦστες καί τό μαστίγιον στά χέρια.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κι' ὅλες αὐτές οἱ ἀθηναῖτες εἶχανε δικιά τους ἄλογα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὅχι ὅλες. Για νά εἶχε δικιά της ἄλογο μιά ἀθηναία θά ἔπρεπε νά εἶχε καί σταῦλο καί σταυλίτη νά τό περιποιῆται. Οἱ περισσότερες λοιπόν νοικιάζανε ἄλογα ἀπό τήν ὁδόν Σίνα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἐέρω. Στήν ὁδόν Σίνα, ὑπῆρχε μιά ἰππευτική Σολή ὅπου νοικιάζανε καί ἄλογα οἱ ἀθηναῖοι καί οἱ ἀθηναῖτες.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Ἐμεῖνο ὅμως πού δέν ξέρεις εἶναι ὅτι γινότανε ὁλόκληρη διαδικασία γιά τό νοίκιασμα ἑνός ἀλόγου.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δηλαδή, τί εἴδους διαδικασία ; Καταλαβαίνω. Οἱ κυρίες θά ζητούσαν ἄλογο ἡμερο γιά ν' ἀποφύγουν καμμιά περιπέτεια ἄσχημη.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν ζητούσαν μόνο ἡμερο ἄλογο, μά τό θέλανε καί νά ταιριάξῃ μέ τήν τουαλέττα τῆς ἀμαζόνος πού φοροῦσαν. Ἄν ἡ τουαλέττα ἦτανε μαύρη, ζητούσαν ἄλογο λευκό, γιά τήν ἀντίθεσι τῆς ἐμφανίσεως.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Α, είχανε και τέτοια ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τέτοια ; οί ιδιοτροπίες τών άθηναίων κυριών και δεσποινίδων ήτανε άπίστευτες. 'Η λευκή τουαλέττα γύρευε μαύρο άλογο και ή μαύρη άλογο λευκό. Φυσιικά ύλες τά θέλανε ήμερα και πρό παντός νά μήν σηκώνωνται στα πιθινά τους πόδια και ρέουν κάτω τίξ ίππεύτριες...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Συνέβαιναν και τέτοιες αναποδιές ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Αν συνέβαιαν ; "Οπως δήμερα έχομε τά αυτοκνητιστικά δυστυχήματα, τότε είχανε οοί άθηναίοι τίς τοδυμες από τά άλογα. Μία παλαιά μου φίλη, άριστοκράτισσα άθηναία ή μακαρίτισσα σήμερα Μαρία Μομφερράτου, μου διηγήθηκε κάποτε ότι σαν ντεμουαζέλλα πήγαινε μία μέρα με τό άλογό της περίπατο πρός τήν 'Ακρόπολι, όταν τό άλογό της άφηνίασε και άρχισε νά καλπάζη πρός τήν λεωφόρο Συγγρού. 'Η καημένη ή αναβάτις τρόμαξε και άρχισε νά ξεφωνίζη : Βοήθεια... βοήθεια... μά όσο φώναζε ή ίππεύτρια τόσο τρόμαξε περισσότερο τό άλογο και κάπου θά τήν γκρέμιζε άσφαλώς όταν ένας νεαρός άξιωματικός του ίππικού ο Μομφερράτος, άνθυπίλαρχος τότε, πού έτυχε νά βρίσμεται έφιππος κι' αυτός σ' έκεινα τά μέρη, ειόλπισε και κατάφερε νά σταματήσει τό άφηνιασμένο άλογο τής όμορφης ίππεύτριας. "Υστερα από λίγες μέρες...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μαντεύω τήν συνέχεια. Θα άνηγγέλησαν οί άρραβώνες τής νεαρής και όμορφης άθηναίας με τόν κομψό και γενναίο άνθυπίλαρχο.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ακριβώς. Και ή όμορφη Μαρία, έγινε κυρία Μομφερράτου. "Αν θέλης νά τό διαπιστώσης αυτό δέν έχεις παρα νά έρωτήσης τήν κόρη τής μακαρίτισσας Μαρίαξ Μομφερράτου τήν σύζυγο του επίσης μακαρίτη φιλοκτήτη οίκονομίδη του) άλλοτε διευθυντου τής κρατικής όρχήστρας.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Νά λοιπόν πού ή ίππασία τής έποχής εκείνης δημιουργούσε και είδύλλια και συνοικέσια άνόμη.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Εφταιγε ο ρομαντισμός της εποχής. Οι γυναίκες ήτανε ένατό τοις άκατό ρομαντικές...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί οι άνδρες, ένατό τοις ένατό ιππότες. Ήμενος ο νεαρός άνθυπίλαρχος έπαιξε τήν ζωή του κορώνα γράμματα για να σώση τήν νεαρή άμαζόνα πού έκινδύνευε... και άφού τήν έσωσε, άσφαλώς έως ότου φθάσουν ~~απόφαση~~ στ' άραβωνιάσματα, θα τήν συλλογίζότανε και έσως να σιγουραγουδούσε : Ποϋ να είναι, τί να κάνη, άραγε να μ' ένθυμηται

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ποϋ να είναι, τί να κάνη... να ένα τραγουδι παμπάλαιο πού έχομε καιρό να τό ποϋμε. Νομίζω ότι ή Κλειώ θα μπορούσε να μās τό θυμίση...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (Μέ συνοδεία πιάνου) Ποϋ να είναι, τί να κάνη
άραγε μέ ένθυμείται...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ποϋ να είναι, τί να κάνη... Σήμερα, στην πεζότατη εποχή μας, κανέννας δέν θα 'λεγε τέτοια λόγια, κανέννας δέν θα 'κανε τέτοιες σκέψεις... Τό πολύ πολύ επάνω σ' έναν αισθηματικό παροξυσμό, να ήθελε κανέννας να πάη στην ζοϋγλα μέ τον Ταρζάν να τήν περνάη φίνα...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί να πιστεύη ότι θα τον γράψη ή 'Ιστορία αν τον φάνε τ' άγρια θηρία... "Έτσι είναι Δημήτρη μου, οι εποχές περνοϋν και σβήνουν και χάνονται αφήνοντας μόνο σαν ίχνη τους λίγα τραγούδια.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν χάνονται μόνον οι εποχές, πού είναι κάτι άφηρημένο, μά χάνονται τύποι, ζωντανοί τύποι πού κάποτε άναστατώσανε μιá δλόκληρη πολιτεία. Σκέψου ότι αν δέν είχε μείνει τό τραγουδι του Μπάρμπα Γιάννη του κανατᾶ, κανέννας δέν θα ήξερε τίποτε σήμερα για αυτόν τον περίφημο άθηναϊκό τύπο.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Έχεις δίκαιο. Άλήθεια όμως, αυτός ο Μπάρμπα Γιάννης ο κανατᾶς, πού έμεσουράνησε κάποτε στην 'Αθήνα πώς χάθηκε ;

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κανείς δέν τό ξέρει αυτό. "Ένας παλαιός άθηναίος πού έχει πολύ άσχοληθεί μέ έρευνες, ό Κωνσταντίνος Καζαντζής όμολογεύ σ' ένα ιστορικό του σημείωμα ότι όσο κι' άν προσπάθησε, δέν μπόρεσε ν' ανακαλύψη τί απέγινε τότε και πώς εξαφανίσθηκε ό περίφημος αυτός άθηναϊκός τύπος.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Είμαι τής γνώμης ότι αυτοί οι παράξενοι και ιδιόρρυθμοι τύποι έμφανίζονται ξαφνικά σέ μία πόλι, όπως οι κομήτες στόν ουρανό και εξαφανίζονται πάλι σαν κομήτες, χωρίς νά ξέρουν ούτε και οι άστρονόμοι τί έγιναν και πού πήγαν.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ίσως νά μήν έχης άδικο. Κανείς δέν ξέρει πότε ακριβώς και μέ ποιόν τρόπο έκανε τήν εμφάνισί του ό τύπος αυτός πού πουλούσε πήλινα κανάτια στους δρόμους. Ξέρομε μόνο από παλαιές περιγραφές πώς ήτανε ξανθός...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ξανθός ; Νά κάτι πού δέν τό περίμενα. "Όλα θά μπορούσα νά τά φαντασθώ μά όχι ότι ό μπάρμπα Γιάννης ό κανατάς ήτανε ξανθός.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολύ ξανθός μάλιστα, ξανθά μαλλιά και κατάξανθο μουστάκι τόσο πού έδινε τήν έντύπωση πώς ήτανε ξένος πού είχε ξεπέσει στην 'Αθήνα και πουλούσε κανάτια για νά ζήση.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μήπως ήτανε γνωστό πού κατοικούσε αυτός ό μπάρμπα Γιάννης ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βεβαίότατα. Μία παλιά άθηναία δέσποινα ή κυρία Μαρίνα Τσάκιωνα πού τό πατρικό της σπ ίτι ήτανε στην όδόν 'Αθανασίου Διάκου και Καλιρρόης, γωνία, έβεβαίωνα ότι στην αρχή τής όδοϋ Καλιρρόης υπήρχε - υπάρχει ακόμη και σήμερα - ένα παλιό τέλεια έρειπωμένο σπίτι μέ αυλή κι' ότι εκεί σ' ένα δωμάτιο τής αυλής κατοικούσε αυτός ό κανατάς, ό μπάρμπα Γιάννης, του οποίου τό επώνυμο κανένας δέν έμαθε ποτέ. Στην αυλή είχε τά κανάτια και τίς στάμνες του. "Όμως πρέπει νά ξέρης ότι ό μπάρμπα Γιάννης ήτανε δισυπόστατος.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τί έννοεις λέγοντας δισυπόστατος ;

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καθημερινός και Κυριακάτικος. Τί καθημερινές, όταν έβγαίνε με τά πανάτια του ήτανε κουρελής. Μπαλωμένα ρούχα, μπαλωμένα παπούτσια, άξύριστος και μέ μιά πλατύγυρη φάθα, χειμωνακαλοκαίρι στό κεφάλι του.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Και τίς Κυριακές έλαζε εμφάνισι ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Άλλος άνθρωπος. Φορούσε ρεντινγιότα, ριγέ πανταλόνι, λουστρίνια παπούτσια, ψηλό καπέλλο και κρατούσε ένα μαστούνι μέ άσημένια λαβή, ενώ ταυτόχρονα κάτω από τήν μασχάλη του κρατούσε και μιά όμπρέλλα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Και άσφαλώς θά ήτανε και φρεσνοξυρισμένος.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τίς Κυριακές, πάντοτε. "Άλλως τε ήτανε γνωστό τότε ότι ο λαός τίς Κυριακές μόνο ξυριζότανε...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ναι, τό έχομε πει αυτό. Και κάθε Σαββατόβραδο, τά κουρεϊα είχανε ούρά από πελατεϊα. Κι'ό Μπάρμπα Γιάννης λοιπόν τίς Κυριακές ήτανε άλλος άνθρωπος και έκανε τόν περίπατό του μαζί μέ τούς άλλους άθηναίους στην πλατεϊα Συντάγματος και στην πλατεϊα Όρονοϊας.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολλές γυναϊκες τόν γλυμοκοιτάζανε γιατί ήτανε και ψηλός εδσταλής, μέ άθλητικό παράστημα και τό κυριώτερο φαινότανε σαν ξένος.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κάποτε μου είχες πει ότι πιστεύανε πως ήτανε βουλγαρος ή Έλληνας από τήν Βουλγαρία και ότι έκανε κατασκοπεϊα στην 'Αθήνα. 'Από που του βγήκε αυτή ή φήμη τής κατασκοπεϊας;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Από τήν εποχή τής εξαφανίσεως του. Και ήτανε κάπως δικαιολογημένη αυτή ή ύποψια, γιατί ο μπάρμπα Γιάννης εξαφανίστηκε απότομα στα 1878, αυτό είναι βέβαιον...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
~~ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ~~ Κι'έχει καμμιά σχέση αυτός ο χρόνος μέ τήν ύποψημοότητα του μπάρμπα Γιάννη ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Εν τών ύστέρων φάνηκε να έχη σχέση, διότι στα 1878 έγινε ο Ρωσοτουρκικός πόλεμος που είχε σαν άποτέλεσμα να έλευθερωθή ή Βουλγαρία και να γίνη ανεξάρτητο βασίλειο.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τώρα κατάλαβα. Κι' έπειδή, έκεινή τήν έποχή έξαφανίστηκε ό
μπάρμπα Γιάννης, οί άθηναίοι έβγαλαν συμπέρασμα ότι είχε γυρί-
σει πίσω στόν τόπο του.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όχι μόνον αυτό, μά τότε ήρθανε δύο τρεις έμποροι από τήν
Σόφια, ζωέμποροι μάλιστα πού είχανε πάει για κρέατα και έβε-
βαίωναν ότι τόν συνήντησαν τόν κανατά στήν Σόφια σ' ένα μεγάλο
καφενετό όπου συχνάζανε δικαστικοί και δικηγόροι. Τότε πιά
πίστεψαν οί άθηναίοι ότι ό μπάρμπα Γιάννης ό κανατάς ήτανε
βούλγαρος δικαστικός πού είχε σταλεί στήν 'Αθήνα για κατα-
σκοπεία.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Όμως μά και είπαμε τόσα για τόν Μπαρμπα Γιάννη, αξίζει νά
έπαναλάβωμε και τό τραγούδι του...
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Μπαρμπα Γιάννη μέ τίς στάμνες
και μέ τά κανάτια σου
νά χαρής τά μάτια σου...
- Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αυτό τό τραγούδι του Μπαρμπα Γιάννη είχε ξεχαστεί μά τό
ξανάφερε στήν έπικαιρότητα ό τενόρος Πέτρος 'Επιτροπάκης
πού τό τραγούδησε σέ δίσκους γύρω στά 1935.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Και τότε νομίζω έγινε γνωστό ότι ή μελωδία του είναι σπανιό-
λικη γιατί τό τραγούδησε τότε ταυτόχρονα σέ δίσκους και ή
περίφημη Ισπανίδα κοντράλτο 'Ελβίρα ντέ 'Ιντάλγιο πού ~~έβγαλε~~
έμεινε στήν 'Αθήνα και παντρεύτηκε τόν θεατρώνη Καραντινό
και απέκάλυψε ότι τό τραγούδι ήτανε ένα ισπανικό έμβατήριο
πολύ πολύ ~~έκλεκτό~~ παλαιό.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Είδες λοιπόν τί γίνεται στόν κόσμο ; Βούλγαρος ό μπάρμπα Γιάν-
νης, σπανιόλικη ή μουσική, έλληνικοί οί στίχοι, όλα όμου μά
όμορφη άθηναϊκή ανάμνησις μέ όλη τήν γραφιοδότητά της.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πάει λοιπόν κι' ό μπαρμπα Γιάννης ό Κανατάς, τόν έξονυχίσαμε
κυριολεκτικά σάν ανάμνησι της 'Αθήνας. 'Εμείςνο όμως πού δέν

είπαμε ποτέ, είναι για μία περιοχή κοντά στο Μοναστηράκι που λέγεται ακόμη και σήμερα : Γιουσουρούμ... Τι ήτανε αυτό τό Γιουσουρούμ ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ποῦ τό ξέρεις ἐσύ Γιάνγκο τό Γιουσουρούμ ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δέν μπορῶ νά τό ξέρω βέβαια ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, μά πολλές φορές ἔτυχε ν' ἀκούσω κάτι σχετικό σ' ἐπιθεώρησι, εἰρωνικά βέβαια : Ποῦ τό οἰκονόμησες τό κοστουμάκι ; Στοῦ Γιουσουρούμ ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πραγματικά. Ὁνομα εἶναι αὐτό τό Γιουσουρούμ, ἐπώνυμο μάλιστα παρεφθαρμένο κάπως. Ὁ ἑβραῖος ἔμπορος ἢ μᾶλλον παλαιοπώλης ἐλέγετο Ἰεσοουρούν.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἰεσουρούν, μέ νῦ στό τέλος.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναί, μέ νῦ, Ἰεσουρούν. Ἦτανε παλαιοπώλης Ἰσραηλίτης πού εἶχε γίνει ὀνομαστός στήν Ἀθήνα γιατί εἶχε τό μεγαλύτερο παληατζίδικο ἐκεῖ στό τέρμα τῆς ὁδοῦ Διόλου, στό Μοναστηράκι. Ἀγόραζε τά πάντα... δέν ὑπῆρχε τίποτε πού νά μήν τό ἀγοράζῃ για νά τό ξαναπουλήσῃ ἀργότερα μέ κέρδος βέβαια.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί θά εἶχε σχηματίσει τέτοια περιουσία ὥστε τό ὄνομά του ἔστω καί παρεφθαρμένο, ἔγινε πασίγνωστο.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὁ Ἰεσουρούν αὐτός ἄφησε καί ἀπογόνους.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Παληατζήδες κι' αὐτούς ; Στοῦ ἴδιο ἐπάγγελμα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κάθε ἄλλο. Δίγα χρόνια ἀκόμη πρίν, ὑπῆρχε ἓνας γιατρός ἢ ὀδοντίατρος, δέν θυμᾶμαι πολύ καλά μέ τό ἐπώνυμο Ἰεσουτούν καί τό περίεργο εἶναι ὅτι κατοικοῦσε στήν ἴδια ἐκείνη περιοχή, κοντά στό Μοναστηράκι.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τότε δέν χωρεῖ ἀμφιβολία ὅτι αὐτός ὁ Ἰεσουρούν ὁ γιατρός θά ἦτανε γυιός ἴσως τοῦ παλαιοῦ παλαιοπώλη. Καί δέν ὑπάρχει πιά αὐτός ὁ γιατρός ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Προσπάθησα νά τόν βρῶ μά δέν τόν βρῆκα. Μπορεῖ νά πέθανε μπορεῖ νά πῆγε καί στό Ἰσραήλ. Ποιός ξέρει.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Οπως δήποτε, ἐκεῖ γύρω στό Μοναστηράκι, ἦτανε ἡ συνοικία τῶν παλαιοπωλείων. Καί σήμερα ἀκόμη, ἐκεῖ βρίσκει κανεῖς τά περισσότερα παληατζίδικα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Διότι στό τέρμα τῆς ὁδοῦ Αἰόλου πρός τήν ὁδόν Ἀθηνῶς ἦτανε ἡ περίφημη πλατεῖα τοῦ Δημοκρατηρίου ἢ μάλλον μέ τό ἐπίσημό της ὄνομα : Πλατεῖα Ἀβυσσηνίας μέ τήν γνωστή λεύκα πού τήν ἔκοψε κάποτε ἕνας ἀθηναῖος ὁ Γάριος, γιά λόγους αἰσθηματικούς.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ἐκοψε τήν λεύκα γιά λόγους αἰσθηματικούς ; Αὐτό δέν τό καταλαβαίνω.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θά στό ἐξηγήσω νά τό καταλάβης. Αὐτός ὁ Γάριος, πατέρας τοῦ σημερινοῦ δημοσιογράφου Τηλεμάχου Γαρίου, ἦτανε φεσᾶς.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Υἱ ἦτανε ; Φεσᾶς ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναί, εἶχε ἐργαστάσιο στίς στήλες τοῦ Ὀλυμπίου Διός καί κατεσκεύαζε φέσια, φέσια νησιώτικα στρογγυλά καί φέσια τούρκικα πού τά ἔστελνε στήν Ἀνατολή. Τό ἐργαστάσιό του, τό φεσοποιεῖον νά ποῦμε, ἦτανε στίς στήλες τοῦ Ὀλυμπίου Διός, εἶχε ὅμως ὁ Γάριος καί μαγαζί πωλήσεως καί γραφεῖο στήν πλατεῖα Ἀβυσσηνίας, στό Δημοπρατήριο. Ἀπέναντι στό μαγαζί του, σ' ἕνα σπῖτι κατοικοῦσε μιᾶ ὄμορφη νέα ἀθηναία πού ὁ Γάριος τήν εἶχε ἐρωτευθεῖ παράφορα. Κάθε βράδυ τῆς ἔκανε καντάδες καί τραγουδοῦσε : Στά μαῦρα ντυμένη, στά μαῦρα θέ νά 'σαι

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Στά μαῦρα ντυμένη, στά μαῦρα θέ νά 'σαι...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Λοιπόν τί ἀπέγινε μέ τόν Γάριο καί τά φέσια του ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὁ Γάριος τρελλά ἐρωτευμένος, ἦτανε ἀπελπισμένος γιατί δέν μποροῦσε ν' ἀντικρύσῃ τήν ὡραία του ἐξ αἰτίας μιᾶς λεύκας πού βρισκότανε στή μέση τῆς πλατείας καί ἔκυρβε τό παράθυρό της.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μή μοῦ πῆς ὅτι ἔκοφε ὁ Γάριος τὴν λεῦθα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στό λέω γιατί ἔτσι ἔγινε. Δηλαδή δέν τὴν ἔκοφε ἄλλος, μά ὅπως ἦτανε πολὺ πλούσιος, βρῆκε δυὸ ξυλοκόπους, νοίκιασε κι' ἓνα κάρρο μέ δυὸ ἄλογα καί μιὰ χειμωνιάτικη σιοτεινὴ νύχτα ἡ λεῦθα κόπηκε, φορτώθηκε στό κάρρο καί... ἀπὸ τὴν ἐπομένη ὁ Γάριος ἀντίκρυζε τὴν Δουλτσινάα του χωρὶς ἐμπόδια...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τὴν ἐπομένη δέν ἔγινε φασαρία πού ἔλειπε ἡ λεῦθα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Φασαρία λέει ; Μεγάλη φασαρία πού τὴν ὑπεκίνησε πρῶτος ὁ ἴδιος ὁ Γάριος, ὁ ὁποῖος πῆγε στὴν Ἀστυνομία καί κατήγγειλε τὴν ἀπαγωγή τῆς λεύκας.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Βιάια ἀπαγωγή μάλιστα μετὰ πριονιοῦ καί τσεκουριῶν. Ἔγιναν ἀνακρίσεις μά φυσικά, χωρὶς ἀποτέλεσμα. Κανείς δέν εἶχε ἰδεῖ τίποτε. Οἱ ξυλοκόποι εἶχανε πληρωθεῖ γερά καί ἄλλως τε δέν τοὺς συνέφερε νά μαρτυρήσουν τὸν Γάριο, γιατί θά βρῖσκανε κι' αὐτοὶ τὸν μελᾶ τους.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τὸ περίεργο εἶναι ὅτι ὅλοι οἱ περίοικοι εὐχαριστηθήκανε γιατί λέγανε ὅτι ἄνοιξε ὁ τόπος. Μά περισσότερο εὐχαριστημένος ἦτανε ὁ ἴδιος ὁ Γάριος πού μποροῦσε κι' ἀπὸ τὸ μαγαζί του νά βλέπη τὴν ἀγαπημένη του καί νά τῆς τραγουδάη παθητικά μέ τὴν κιθάρα του : Ἄγάπα με νά σ'ἀγαπῶ...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αὐτὸ τὸ ἕμορφο παλαιὸ τραγοῦδι πού θά μᾶς τὸ θυμίσῃ τώρα ἡ κλειώ πρὸς τιμὴν τοῦ Γαρίου καί εἰς ἀνάμνησιν τῆς λεύκας...

ΚΛΕΙΩ ΛΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Ἄγάπα με νά σ'ἀγαπῶ

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.